

Samarbejder mellem vandværker og landmænd

v/Jørgen Krogh Andersen, hydrogeolog i DVN

Grundvand og drikkevand – invitation til projektsamarbejde mellem Syddjurs Vandråd, DVN og foreløbig 6 vandværker samt 2 landmænd – som er med i styregruppen.

Kort fortalt handler Grundvandets Venner om at få omsat viden til praktiske forsøg og løsninger. Løsninger af de såkaldte "uønskede stoffer" – ofte nitrat og pesticidrester - fra i dag forbudte stoffer både i byen og i landbruget. Vi vil vise, at disse stoffer kan fjernes ved bæredygtige biotekniske metoder eller endnu enklere metoder. Gendanne den tidligere gode tilstand lokalt i magasinet omkring truede indvindingsboringer.

Vi vil også vise, at det har stor værdi for vandværker at have det fulde overblik mht. data og informationer om deres kildeplads og boringer. Den faglige tilgang til indsatsplaner, BNBO kan få stor betydning for lokale landmænd og samarbejdet om rent drikkevand, da det bør ske ud fra faglighed, efter risiko og fx kontrol, dokumentation frem for følelser og forsigtighedsprincip.

Som landmand eller ejer af en landejendom kan der opnås fordele ved at deltage aktivt i netværket.

- Hvis du er med i en forening, kan du foreslå din forening at tilmelde sig netværket og herved opnå samme fordele som din forening.
- Du kan selv tilmelde dig som landmand/ejendom med/uden egen forsyning og få de fordele som er beskrevet – fx vejledning til at følge tilstanden og billig egenkontrol for bakterier.
- Vi udnytter viden om grundvandsmagasiner og boringer, samt forebygger med bedre indvindingsstrategier.
- Vi udnytter, at de uønskede stoffer ofte er ujævnt fordelt i grundvandet.
- Hvor stofferne endnu ikke har vist sig, kan vi gøre en stor forskel ved at foretage risikovurdering og indrette bedre varslingsplaner.
- Vi kan derfor bidrage med vurdering af BNBO og indsatsplaner for vandværker og lokale landmænd, som passer bedst muligt til et samarbejde.
- Vi vil sammen kunne gøre en stor indsats for at gennemføre "hele" planer efter behov og dokumentation.
- Det vil gøre en rigtig stor forskel, at vi sammen via Grundvandets Venner, kan vise at nuværende landbrugsdrift ikke udgør en risiko for forurening og dermed skabe helt nye forudsætninger for bedre og billigere BNBO/indsatsplaner.
- Har du egen vandforsyning og/eller markvandsboring vil der være flere fordele som landmand, fx. Viden om pasning af eget anlæg, vejledninger, gode råd m.m.

Samlet kan opbygning og deling af viden i et fællesskab få stor betydning for bevarelsen af den decentral vandforsyning, som både har betydning for de lokale samfund og den samlede anvendelige grundvandsreserve i fremtiden.

Kan også få stor betydning for prisen af drikkevand, da bevarelsen af de lokale kildepladser kan få en helt ny betydning for billigere og bedre indsatsplaner, når man ved, at der findes tekniske muligheder for hurtigere gendannelse af rent grundvand omkring sine boringer.

Grundvandets Venner inviterer alle landmænd og ejendomme med egen forsyning med i et samarbejde om at "redde kildepladser" – også de helt små, som kan være vigtige medspillere om rent grundvand.

Læs om fordele på www.grundvandetsvenner.dk og deltage i netværket - Grundvandets Venner. Kontakt os for en snak.

Baggrund.

Mange boringer er fra før 2007 og har måske en udpræget "skorstenseffekt", fordi de ikke opfylder kravene til en moderne vandværksboring. Dette fysiske fænomen kan faktisk udnyttes.

Mange grundvandsmagasiner har også indbygget en vis "skorstenseffekt", ude i magasinet, så en renovering af boringer (ved overboring) vil næppe hjælpe tilstrækkeligt. Endelig er der også eksempler på, at de uønskede stoffer er kommet ned i godt beskyttede magasiner - i stor afstand fra kildepladsen - fx via punktkilder og andre boringer med forkert opbygning.

Fælles for alle kildepladser er, at vi vil gennemføre forskellige metoder/designs og søge vist, at alle typer boringer og magasiner kan reddes. Det skal ske på kildepladsen og omkring de eksisterende boringer. Vi tager også biotekniske metoder i brug til rensning og gendannelse af rent grundvand.

Vi ser ofte, at kildepladser blive nedlagt og ofte uden det fagligt er nødvendigt.

Måske kan vandværkernes boringer og kildepladser reddes og dermed bidrage til en større tilgængelig grundvandsreserve. Det er godt for vandværket, lokalsamfundet og kommunen.

Vi arbejder med både vidensdeling og udvikling af de praktiske metoder, som passer netop til det enkelte vandværk. De mange steder, det allerede er lykkedes, samt kommende resultater giver dermed ny viden og erfaringer, og kommer så andre til gode. Her er kernen i projektet: **praktiske resultater og vidensdeling.**

Kontakt os gerne – både om deltager i netværket Grundvandets Venner – eller blot som interesseret. Brug KONTAKT formular på www.grundvandetsvenner.dk